

به نام خدایی که خود، شاعر است			
سوالیات آزمون درس: فارسی (۳)	پایه: دوازدهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: دی‌ماه
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		طراح: یاری
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		سال تحصیلی:
دبیرستان:	سرفصل آزمون: درس ۱ تا ۹ (ترم اول)		تعداد صفحه: ۴
			مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

ردیف	سؤالات صفحه اول	نمره
	الف) قلمرو زبانی (۲ نمره) معنی واژه، املای واژه و دستور	
۱	در عبارات و اشعار زیر، معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) واصفان حلیه جمالش به تحیر منسوب که: ما عرفناک حق معرفتک. (.....) ب) حیات از عشق می‌شناس و مَمات بی‌عشق می‌یاب. (.....) ج) هر کسی از ظن خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من (.....)	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۲	برای واژه مشخص شده مصراع « مرا باز از طریق ساقی خود یاد می‌آید » یک برابر معنایی از بیت زیر، بیابید: « ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است / مسلک مرغ گرفتار قفس، هم‌چو من است » (.....)	۰/۲۵
۳	املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) تا واره‌ی از دم (ستوران - سطوران) / وین مردمِ نحسِ دیوماند (.....) ب) آن شب نیز، گل‌های الماس شکفتند و (غندیل - قندیل) زیبای پروین سر زد. (.....)	۰/۲۵ ۰/۲۵
۴	در هر یک از عبارات زیر، یک غلط املایی وجود دارد، آن را پیدا کرده و اصلاح کنید. الف) بگرای چو اژدهای گرز / بخروش چو شرز شیر ارقند (.....) ب) عشق از بهر این معنی، فرزند راه آمد. کار طالب آن است که در خود جز عشق نطلبد. (.....)	۰/۲۵ ۰/۲۵
۵	در گروه کلمات زیر، دو غلط املایی وجود دارد؛ آن‌ها را پیدا کرده و شکل صحیح هر یک را بنویسید. (عصاره تاک - کافور و ظماد - الاغ تور - تموز سوزان - سفوت و تتمه - محتسب و داروغه - امان و آتن - زهر و تریاق) (.....)	۰/۵
۶	در دو مورد از گزینه‌های زیر، غلط املایی وجود دارد؛ آن‌ها را علامت بزنید: الف) ماه با طلالو پُرشکوهش از راه رسید و گل‌های الماس شکفتند. <input type="radio"/> ب) دیوارهای کهن روم که هنوز طاق ضربی آن باقی است، حکایت از روزگاران گذشته دارد. <input type="radio"/> ج) هر که عاشق نیست، خودبین و بُرکین باشد، خودرای بود. عاشقی بی‌خودی و بی‌رایی باشد. <input type="radio"/> د) هر گه که یکی از بندگان گنهکار پریشان‌روزگار، دست عنایت به امید اجابت به درگاه حق بردارد. <input type="radio"/>	۰/۵
۷	در بیت زیر، نقش دستوری واژگان مشخص شده را بنویسید. « دلم ربودی و رفتی؛ ولی نمی‌روی از دل / بیا که جان عزیزت فدای شکل و شمایل » (دل: ؛ ت:)	۰/۵
۸	نوع حذف را در هر یک از موارد زیر، بنویسید. الف) گفت: جان پدر! تو نیز اگر بختی، به از آن که تو در پوستین خلق افتی. (.....) ب) به نام او که نامش راحت روح است و پیغام او مفتاح فتوح. (.....)	۰/۲۵ ۰/۲۵
۹	در هر یک از گروه‌های اسمی زیر، نوع « وابسته وابسته » را بنویسید. الف) زندگی بسیار ساده (.....) (ب) چهار تخته فرش (.....) (ج) اعتراض مردم فقیر (.....)	۰/۷۵
ادامه سؤالات در صفحه دوم		

به نام خدایی که خود، شاعر است		
سوالیات آزمون درس: فارسی (۳)	پایه: دوازدهم	رشته: کلیه رشته‌ها
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه	
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳	
دبیرستان:	سرفصل آزمون: درس ۱ تا ۹ (ترم اول)	
	تاریخ امتحان: دی ماه	طراح: یاری
	سال تحصیلی:	تعداد صفحه: ۴
	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	

ردیف	سؤالات صفحه دوم	نمره
۱۰	با توجه به بیت «نی حدیث راه پُر خون می کند / قصه های عشق مجنون می کند» درستی یا نادرستی موارد زیر را تعیین کنید: الف) در گروه اسمی «حدیث راه پُر خون»، واژه «حدیث» هسته است. ب) ترکیب «راه پُر خون» اضافی و ترکیب «عشق مجنون» وصفی است. ج) نقش دستوری واژه «حدیث» در مصراع اول، «مفعول» است.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۱۱	با توجه به متن «محبّت چون به غایت رسد، آن را عشق خوانند. پروانه، همه جهان، آتش بیند؛ چون به آتش رسد، خود را بر میان زند؛ زیرا که عشق، آتش است.» برای هر یک از الگوهای زیر، یک جمله بیابید. الف) نهاد + مسند + فعل (.....) ب) نهاد + مفعول + مسند + فعل (.....)	۰/۲۵ ۰/۲۵
۱۲	در بیت «نزدیک است والی را سرای، آن جا شویم» / گفت: «والی از کجا در خانه خمار نیست»، فعل های مشخص شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید. (شویم:) (نیست:)	۰/۵
۱۳	معنای واژه «همت» در بیت «به بازو توانا نباشد سپاه / برو همت از ناتوانان بخواه» چیست؟ (.....)	۰/۲۵
۱۴	معنای واژه «دستور» در بیت «به دستور دانا چنین گفت شاه / که دعوی خجالت بود بی گواه» چیست؟ (.....)	۰/۲۵
۱۵	ب) قلمرو ادبی (۵ نمره) تاریخ ادبیات، حفظ شعر و آرایه های ادبی در جدول زیر، مشخص کنید که هر یک از آثار گروه «الف» متعلق به کدام نویسنده یا شاعر گروه «ب» است. گروه الف مثل درخت، در شب باران / بخارای من، ایل من گروه ب (* یک واژه اضافه است) محمد بهمن بیگی / شهاب الدین سهروردی / شفیع کدکنی (.....)	۰/۵
۱۶	«قصه شیرین فرهاد» اثر کیست؟ الف) مولوی ○ ب) عطار ○ ج) نظامی ○ د) احمد عربلو ○	۰/۲۵
۱۷	درستی یا نادرستی عبارت زیر را تعیین کنید. «مست و هشیار» و «آزادی» به ترتیب از دیوان اشعار پروین اعتصامی و عارف قزوینی است. درست ○ نادرست ○	۰/۲۵
۱۸	مصراع اول بیت «.....» الف) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی ○ ب) در مکتب حقایق پیش ادیب عشق ○ هان ای پسر، بکوش که روزی پدر شوی «کدام است؟»	۰/۲۵
۱۹	مصراع دوم بیت «ای بی خبر، بکوش که صاحب خبر شوی» الف) تا راهرو نباشی، کی راهبر شوی؟ ○ ب) زین پس شکی نماند که صاحب نظر شوی ○ «کدام است؟»	۰/۲۵
۲۰	مصراع دوم بیت زیر را بنویسید. باز آ که در هوایت، خاموشی جنونم	۰/۵

ادامه سؤالات در صفحه سوم

به نام خدایی که خود، شاعر است			
سوالیات آزمون درس: فارسی (۳)	پایه: دوازدهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: دی‌ماه
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		طراح: یاری
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		سال تحصیلی:
دبیرستان:	سرفصل آزمون: درس ۱ تا ۹ (ترم اول)		تعداد صفحه: ۴
			مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

ردیف	سؤالات صفحه سوم	نمره
۱ ۲	با توجه به بیت‌های زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را «محرم این هوش جز بی‌هوش نیست الف) آرایه مشترک بیت‌های بالا، «اسلوب معادله» است یا «حسن تعلیل»؟ یک دلیل بنویسید. (.....)	۰/۵
	ب) بیت اول را از نظر آرایه ادبی «تضاد» بررسی کنید. (.....)	۰/۲۵
	ج) بیت دوم را از دیدگاه آرایه ادبی «مراعات نظیر» بررسی نمایید. (.....)	۰/۲۵
۲ ۲	با توجه به «برکش ز سر این سپید معجز / بنشین به یکی کبود آورند» که از درس «دماوندیه» انتخاب شده: الف) «سپید معجز» استعاره از چیست؟ (.....) ب) «کبود آورند» مجاز از چیست؟ (.....)	۰/۲۵
۳ ۳	آرایه کدام گزینه در «در دفتر زمانه فتد نامش از قلم / هر ملتی که مردم صاحب‌قلم نداشت» وجود ندارد؟ الف) کنایه <input type="radio"/> ب) مراعات نظیر <input type="radio"/> ج) تشبیه <input type="radio"/> د) ایهام <input type="radio"/>	۰/۲۵
۴ ۴	در «ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد» «پروانه» نماد چیست؟ (.....)	۰/۲۵
۵ ۵	بیت زیر را از نظر کاربرد آرایه‌های ادبی بررسی کنید. (۲ مورد) «آتش است این بانگ نای و نیست باد / هر که این آتش ندارد، نیست باد» (.....)	۱
۶ ۲	ج) قلمرو فکری (۸ نمره) معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب معنی هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید. الف) وظیفه روزی به خطای منکر نبرد (.....) ب) گفت: «از بهر غرامت، جامه‌ات بیرون کنم» (.....) ج) خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد (.....) د) بفکن ز پی این اساس تزویر (.....) ن) نی، حریف هر که از یاری بُرید (.....) و) سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد. (.....) ه) آتن، ناچار شده به مار غاشیه حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد. (.....) ی) صفای اهورایی آن همه زیبایی‌ها به این علم عددبین آلود. (.....)	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵
ادامه سؤالات در صفحه چهارم		

به نام خدایی که خود، شاعر است			
سوال‌ات آزمون درس: فارسی (۳)	پایه: دوازدهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: دی‌ماه
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		طراح: یاری
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		سال تحصیلی:
دبیرستان:	سرفصل آزمون: درس ۱ تا ۹ (ترم اول)		تعداد صفحه: ۴
			مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

ردیف	سؤالات صفحه چهارم	نمره										
۲۷	مفهوم کلی «گفت: مستی زان سبب افتان و خیزان می‌روی / گفت: جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست» کدام است؟ (الف) عدم توجه به ظاهر (ب) اوضاع نابسامان جامعه	۰/۲۵										
۲۸	کدام بیت، به این سخن مشهور: «كُلُّ شَيْءٍ يَرْجِعُ إِلَىٰ أَصْلِهِ» (هر چیزی سرانجام به ریشه خود بازمی‌گردد) اشاره دارد؟ (الف) هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش / باز جوید روزگار وصل خویش (ب) هر کسی از ظن خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من	۰/۲۵										
۲۹	در بیت «کز نیستان تا مرا بریده‌اند / در نفیرم مرد و زن نالیده‌اند» مقصود از «نیستان» چیست؟ (.....)	۰/۲۵										
۳۰	مفهوم مصراع دوم بیت زیر، را بنویسید. (.....) «گفت: می بسیار خوردی، زان چنین بی خود شدی / گفت: ای بیهوده‌گو، حرف کم‌وبسیار نیست»	۰/۱۵										
۳۱	در بیت «همت از باد سحر می‌طلبم گر ببرد / خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است» مقصود از قسمت مشخص شده چیست؟ (.....)	۰/۱۵										
۳۲	هر یک از بیت‌های ردیف اول با کدام یک از مفاهیم ردیف دوم، مطابقت دارد؟											
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ردیف اول</th> <th>ردیف دوم</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>بیت</td> <td>مفهوم</td> </tr> <tr> <td>الف</td> <td>آتش عشق است کاندرا نی فتاد / جوشش عشق است کاندرا می فتاد</td> </tr> <tr> <td>ب</td> <td>صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نی‌اش نام نهادند</td> </tr> <tr> <td>ج</td> <td>شو منفجر ای دل زمانه / وان آتش خود نهفته میسند</td> </tr> </tbody> </table>	ردیف اول	ردیف دوم	بیت	مفهوم	الف	آتش عشق است کاندرا نی فتاد / جوشش عشق است کاندرا می فتاد	ب	صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نی‌اش نام نهادند	ج	شو منفجر ای دل زمانه / وان آتش خود نهفته میسند	
ردیف اول	ردیف دوم											
بیت	مفهوم											
الف	آتش عشق است کاندرا نی فتاد / جوشش عشق است کاندرا می فتاد											
ب	صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نی‌اش نام نهادند											
ج	شو منفجر ای دل زمانه / وان آتش خود نهفته میسند											
	(.....)											
۳۳	درباره ارتباط معنایی عبارت «در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند و خود را اینار عشق کند.» و بیت زیر، توضیح دهید: «من که هر آنچه داشتم، اول ره گذاشتم / حال برای چون تویی اگر که لایقم بگو»											
	(.....)											
	(.....)											
	شادی، رادی و آزادی شما را آرزومندم											

پاسخ تشریحی آزمون ترم اول

در صفحه بعدی آمده است

به نام خدایی که خود، شاعر است			
سوال‌ات آزمون درس: فارسی (۳)	پایه: دوازدهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: دی‌ماه
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		
دبیرستان:	سرفصل آزمون: درس ۱ تا ۹ (ترم اول)		
	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	طراح: یاری	سال تحصیلی:
		تعداد صفحه: ۴	

پاسخ تشریحی

الف) قلمرو زبانی (۷ نمره) معنی واژه، املاي واژه و دستور

- پاسخ پرسش شماره ۱ الف) حلیه: زیور، زینت / ب) مَمات: مرگ، مُردن / ج) ظنّ: گمان، پندار.
- پاسخ پرسش شماره ۲ ک) برابر معنایی واژه «طریق»، واژه «مسلک» است.
- پاسخ پرسش شماره ۳ ک) شکل املاي صحیح واژگان: الف) ستوران / ب) قندیل.
- پاسخ پرسش شماره ۴ ک) غلط املاي عبارت الف) ارقند: ارغند / غلط املاي عبارت ب) فرز: فرض.
- پاسخ پرسش شماره ۵ ک) غلط‌های املاي و شکل صحیح: کافور و ظماد: کافور و ضماد / سفوت و تتمه: سفوت و تتمه.
- پاسخ پرسش شماره ۶ ک) الف) طَلَأُوْ: تَلَأُوْ / د) عَنَابِت: انابت.
- پاسخ پرسش شماره ۷ ک) دل: نقش مفعول / ت: نقش مضاف‌الیه.
- پاسخ پرسش شماره ۸ ک) الف) حذف فعل «است» به قرینه معنایی / ب) حذف فعل «است» به قرینه لفظی.
- پاسخ پرسش شماره ۹ ک) الف) قید صفت / ب) ممیز / ج) صفت مضاف‌الیه.
- پاسخ پرسش شماره ۱۰ ک) الف) درست / ب) نادرست / ج) درست.
- پاسخ پرسش شماره ۱۱ ک) الف) عشق، آتش است. / ب) آن را عشق خوانند - همه جهان آتش ببند.
- پاسخ پرسش شماره ۱۲ ک) شویم: رویم / نیست: وجود ندارد - حضور ندارد.
- پاسخ پرسش شماره ۱۳ ک) «همت» یعنی دعا از صمیم قلب و توجه باطنی.
- پاسخ پرسش شماره ۱۴ ک) «دستور» یعنی وزیر و مشاور.

ب) قلمرو ادبی (۵ نمره) تاریخ ادبیات و آرایه‌های ادبی

- پاسخ پرسش شماره ۱۵ ک) «مثل درخت در شب باران» از «شفیعی کدکنی» / «بخارای من ایل من» از «محمد بهمن بیگی»
- پاسخ پرسش شماره ۱۶ ک) «قصه شیرین فرهاد» اثر «احمد عربلو» است.
- پاسخ پرسش شماره ۱۷ ک) «مست و هشیار» و «آزادی» به ترتیب از دیوان اشعار پروین اعتصامی و عارف قزوینی است ✓
- پاسخ پرسش شماره ۱۸ ک) قسمت ب) در مکتب حقایق پیش ادیب عشق.
- پاسخ پرسش شماره ۱۹ ک) قسمت الف) تا راهرو نباشی، کی راهبر شوی؟
- پاسخ پرسش شماره ۲۰ ک) فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران.
- پاسخ پرسش شماره ۲۱ ک) الف) اسلوب معادله است؛ زیرا در هر دو، مصراع‌ها مستقل و معادل یکدیگر هستند.
- ب) گدا و شاه - پست و بلند / ج) هوش و زبان و گوش.
- پاسخ پرسش شماره ۲۲ ک) الف) سپید معجر، استعاره از برف / ب) کبود آوردند، مجاز از قدرت و شکوه.
- پاسخ پرسش شماره ۲۳ ک) قسمت «د» وجود ندارد / از قلم افتادن: کنایه / دفتر و قلم: مراعات نظیر / دفتر زمانه: تشبیه
- پاسخ پرسش شماره ۲۴ ک) پروانه، نماد عاشق راستین و واقعی است.
- پاسخ پرسش شماره ۲۵ ک) بانگ نی مانند آتش: تشبیه / باد در مصراع اول: استعاره از تعلقات مادی / آتش در مصراع دوم: استعاره از عشق / نیست باد و نیست باد - آتش و آتش: جناس تام / باد و آتش: تضاد / نای: ایهام: ۱. حلق ۲. نی.

به نام خدایی که خود، شاعر است			
سوالیات آزمون درس: فارسی (۳)	پایه: دوازدهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: دی‌ماه
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		
دبیرستان:	سرفصل آزمون: درس ۱ تا ۹ (ترم اول)		
	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	طراح: یاری	سال تحصیلی:
		تعداد صفحه: ۴	

پاسخ تشریحی

ج) قلمرو فکری (۸ نمره) معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب

پاسخ پرسش شماره ۲۶ هـ الف) رزق و روزی افراد را به خاطر خطای زشتی که مرتکب می‌شوند، قطع نمی‌کند.
ب) گفت به عنوان جریمه و تاوان، لباس را از تنت بیرون می‌آورم.
ج) کشوری که توسط بیگانگان آباد شود.

د) این حکومت ظالمانه را که بر اساس فریب و ریاکاری بنا شده است، نابود کن.
ن) نی، همدم کسانی است که از معشوق خود جدا مانده‌اند.

و) دیوانگی و خیال عشق از هوش مادی و عقل حسابگر دنیایی باارزش تر است.

ه) آتن، ناگزیر به حاکمیت نظامیان که همچون مار سمی هستند، تن داده است.

ی) صفای خدایی آن همه زیبایی‌ها که وجود مرا پر می‌کرد، به مسائل مادی آلوده شد.

پاسخ پرسش شماره ۲۷ هـ مفهوم کلی بیت « گفت: مستی زان سبب افتان و خیزان می‌روی / گفت: جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست»: قسمت ب) اوضاع نابسامان جامعه.

پاسخ پرسش شماره ۲۸ هـ بیت الف) «هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش / باز جوید روزگار وصل خویش» به این سخن مشهور: «کُلُّ شَيْءٍ يَرْجِعُ إِلَىٰ أَصْلِهِ» (هر چیزی سرانجام به ریشه خود بازمی‌گردد) اشاره دارد.

پاسخ پرسش شماره ۲۹ هـ منظور از واژه «نیستان» در این بیت، «عالم معنا» است.

پاسخ پرسش شماره ۳۰ هـ ناپسندی مطلق گناه و معصیت و سطحی بودن نگاه محتسب.

پاسخ پرسش شماره ۳۱ هـ دوستان و هم‌فکران شاعر که بیرون از زندان، آزاد هستند.

پاسخ پرسش شماره ۳۲ هـ مفهوم بیت «الف»: اثرگذاری عشق در عالم / مفهوم بیت «ب»: تحمل سختی برای بزرگ شدن / مفهوم بیت «ج»: قیام کردن و ترک سکوت.

پاسخ پرسش شماره ۳۳ هـ هر دو مورد به مفهوم و مضمون مشترکی اشاره و تأکید دارند و ترک تعلّات مادی را برای کسب وصال، لازم می‌دانند. به عبارت دیگر، عاشق باید دل‌بستگی‌های دنیایی خود را رها کند تا از عشق بهره‌مند گردد.